

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	17
GİRİŞ.....	21

BİRİNCİ BÖLÜM MÜTESELSİL BORÇLULUK

I. TERMİNOLOJİ.....	25
II. TANIM VE ÖZELLİKLERİ.....	27
A. Borçlulardan Her Birinin Edimin Tamamından Sorumlu Olması.....	28
B. Alacaklının Dilediği Borçluya Başvurabilmesi.....	29
C. Alacaklının Tatmin Edildiği Oranda Diğer Borçluların Borçlarının Sona Ermesi.....	32
III. HUKUKİ NİTELİK.....	33
IV. BENZER KAVRAMLARDAN FARKI.....	36
A. Bölünemez Borçluluk.....	37
B. Elbirliği Borçluluk.....	40
C. Kısmi Borçluluk.....	41
D. Kümülatif Borçluluk.....	43
E. Kefalet.....	44
V. MÜTESELSİL BORÇLULUĞUN TÜRLERİ.....	47
A. Tam Teselsül-Eksik Teselsül.....	48
1. Kavram.....	49
2. Alt İşverenlik İlişkisinden Doğan Müteselsil Sorumluluğun Nitelendirilmesi.....	53
a. 818 sayılı Borçlar Kanunu Döneminde.....	53
b. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Döneminde.....	56
B. Farklılaştırılmış Teselsül.....	57
VI. MÜTESELSİL BORÇ İLİŞKİSİNİN KAYNAKLARI.....	60
A. Hukuki İşlem.....	61
1. Tek Taraflı veya İki Taraflı Hukuki İşlemden (Sözleşmeden) Doğan Müteselsil Borçluluk.....	61

a.	Müteselsilen Borçlu Olma İradesinin Alacaklıya Yöneltilmesi Gerekip Gerekmediği.....	62
b.	Müteselsil Borçluluğun Zımni Olarak Kararlaştırılmasının Mümkün Olup Olmadığı.....	63
2.	Borca Katılmadan Doğan Müteselsil Borçluluk.....	64
B.	Kanun.....	67
1.	Genel Olarak.....	67
2.	İşyeri Devri.....	68
a.	Devralan İşverene Geçen İş Sözleşmelerinden Kaynaklanan Sorumluluk.....	70
(1)	Devralan İşverenin Sorumluluğu.....	70
(2)	Devreden İşverenin Sorumluluğu.....	72
b.	Devirden Önce Sona Eren İş Sözleşmelerinden Kaynaklanan Sorumluluk (TBK m. 202).....	77
c.	Türk Ticaret Kanunu m. 178 Uyarınca Sorumluluk.....	82
(1)	Genel Olarak.....	82
(2)	Türk Ticaret Kanunu m. 178 ile İş Kanunu m. 6 Arasındaki İlişki.....	85
(3)	Müteselsil Sorumluluk Esasları.....	87
VII.	MÜTESELSİL BORÇ İLİŞKİSİNİN HÜKÜMLERİ	94
A.	Alacaklının Müteselsil Borçlular Karşısındaki Hukuki Durumu.....	94
1.	Alacaklının Hakları.....	94
a.	Genel Olarak.....	94
b.	Müteselsil Borçluların İflası Halinde.....	96
(1)	Borçluların hepsinin iflas etmiş olması halinde.....	96
(2)	Borçlulardan birinin iflas etmiş olması halinde.....	98
2.	Alacaklının Yükümlülükleri.....	99
B.	Müteselsil Borçluların Alacaklı Karşısındaki Hukuki Durumları.....	100
1.	Ortak Defi ve İtirazlar.....	101
2.	Kişisel Defi ve İtirazlar.....	104
C.	Borçtan Kurtulmanın Diğer Müteselsil Borçlulara Etkisi.....	105
1.	İfa.....	106
2.	Takas.....	107
3.	İbra.....	109
a.	Genel Olarak.....	109
b.	Asıl İşveren veya Alt İşverenin İbra Edilmesinin Diğerine Etkisi.....	112
4.	Konkordato.....	116
5.	Kusursuz İfa İmkansızlığı.....	119
6.	Alacaklı Temerrüdü.....	121
7.	Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi.....	122

a.	Genel Olarak	122
b.	Alt İşverenlik İlişkisinde Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi Suretiyle Borcun Sona Ermesi	125
	(1) İşçinin İşverenin Mirasçısı Olması	126
	(2) İşçinin Ortak Olması veya Çalıştığı İşyerini Devralması	127
8.	Sulh	129
a.	Genel Olarak	129
b.	İşçinin Asıl İşverenle ya da Alt İşverenle Sulh Sözleşmesi Yapması	131
9.	Zamanaşımı	137
a.	Zamanaşımı Defi	137
b.	Zamanaşımının Durması	143
c.	Zamanaşımının Kesilmesi	144
10.	İrade Sakatlığı	148
11.	Kusurlu İfa İmkansızlığı	151
12.	Borçlu Temerrüdü	152
a.	Genel Olarak	152
b.	Asıl İşveren veya Alt İşverenin Temerrüdü	154
13.	Yenileme	157
14.	Ehliyetsizlik	159
VIII. USUL HUKUKU AÇISINDAN MÜTESELSİL BORÇLULUK		161
A.	Dava Arkadaşlığı	161
1.	İhtiyari Dava Arkadaşlığı	162
2.	Mecburi Dava Arkadaşlığı	165
a.	Maddi Anlamda Mecburi Dava Arkadaşlığı	165
b.	Şekli Anlamda Mecburi Dava Arkadaşlığı	167
3.	Alt İşverenlik İlişkisinde Dava Arkadaşlığı	169
a.	İşçilik Alacaklarında	170
b.	İşe İade Davalarında	174
c.	Arabuluculuk Aşamasında	184
B.	Davadan Feragat	193
1.	Genel Olarak	193
2.	Asıl İşveren veya Alt İşveren Lehine Davadan Feragatin Diğerine Etkisi	198
C.	Kesin Hüküm	204
1.	Genel Olarak	204
2.	Alt İşverenlik İlişkisinde Kesin Hükümün Etkisi	206
a.	İşverenlerden Yalnızca Birinin Kanun Yoluna Başvurması	207
b.	İşe İade Davasındaki Feshin Geçersizliğine İlişkin Tespitin İşçilik Alacağı Davalarına Etkisi	209

- c. Muvazaaya İlişkin İş Müfettişi Raporuna İtiraz Üzerine Verilen ve Kesinleşen Mahkeme Kararının İşçinin İşverenlere Açacağı Davalara Etkisi215

İKİNCİ BÖLÜM
ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİNDE
MÜTESELSİL SORUMLULUK (DIŞ İLİŞKİ)

I. ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN MÜTESELSİL SORUMLULUĞUN TARİHSEL GELİŞİMİ	221
II. ULUSLARARASI HUKUK VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİ	224
III. ASIL İŞVERENİN ALT İŞVERENİN İŞÇİLERİNE KARŞI SORUMLU TUTULMASININ GEREKÇELERİ	227
IV. SORUMLULUĞUN HUKUKİ NİTELİĞİ	228
V. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	235
A. Kanuna Uygun Alt İşverenlik İlişkisinin Unsurları	237
1. İlişkinin Her İki Tarafında da İşveren Bulunması	237
a. Genel Olarak	237
b. İşçi Çalıştırmayan Kamu Kuruluşlarının İşveren Sıfatı	238
c. Anahtar Teslim İş Kavramı	241
(1) İşyerinde Yürütülen Mal ve Hizmet Üretimi Dışında Bir İş Olma Koşulu	243
(2) Verilen İşin Sürekli Olması	257
d. Asıl İşverenin İşveren Sıfatını Kaybetmesinin Sorumluluğa Etkisi	263
2. İşyerinde Yürütülen Mal veya Hizmet Üretimine İlişkin Bir İşin Verilmiş Olması	264
3. İşin Asıl İşverenin İşyerinde Yapılması	267
4. Alt İşveren İşçilerinin Sadece Asıl İşverenin İşyerinde Çalıştırılmaları	280
B. 4857 Sayılı Kanun Dışındaki İş Kanunları Kapsamında Alt İşverenlik	291
1. Genel Olarak	291
2. Muvazaa Halinde Uygulanacak Hukuki Sonuç	301
3. Deniz İş Hukuku Açısından Özel Bir Düzenleme: Geminin Gemiadamları ile Birlikte Kiralanması	304
VI. SORUMLULUĞUN KAPSAMI	305
A. Bireysel İş Hukuku Bakımından	309
1. Ücret	309

a.	Özel Bir Hüküm: Alt İşveren İşçilerinin Ödenmeyen Ücretlerinin Denetlenmesi ve Hakedişlerden Kesilmesi Yükümlülüğü (İşK m. 36).....	315
(1)	Hakedişlerden Ücret Kesmekle Yükümlü Tutulan Kurumlar/Kişiler	317
(2)	Yükümlülüğün Kapsamı.....	318
(3)	Yükümlülüğün Alt İşverenlik İlişkisinden Kaynaklanan Müteselsil Sorumluluğa Etkisi	322
b.	Kamu Kurumlarında Kadroya Geçirilen Alt İşveren İşçilerinin Alacaklarından Sorumluluk.....	323
2.	Kıdem Tazminatı	333
a.	Özel Sektör İşyerlerinde Çalışan Alt İşveren İşçileri Açısından	333
b.	Kamu İşyerlerinde Çalışan Alt İşveren İşçileri Açısından	340
(1)	Aralıksız olarak aynı kamu kurumunda çalışan alt işveren işçilerinin kıdem tazminatlarının ödenmesi.....	342
(2)	Aynı işveren tarafından aynı iş sözleşmesi ile farklı kamu kurumlarında çalıştırılan alt işveren işçilerinin kıdem tazminatlarının ödenmesi	344
(3)	4734 sayılı Kanun kapsamında olmayan işyerlerinde çalışan alt işveren işçilerinin kıdem tazminatlarının ödenmesi	345
(4)	Kıdem tazminatının ödenme usulü	346
(5)	Ödemede bulunan kamu kurumlarının durumu	347
(6)	Kamu Kurumlarının Kıdem Tazminatı Ödemekle Yükümlü Tutulmasının Müteselsil Sorumluluğa Etkisi	348
3.	İhbar Tazminatı.....	351
4.	Kötü Niyet Tazminatı	353
5.	Yıllık İzin Ücreti.....	354
6.	İş Güvencesine Bağlı Alacaklar	358
a.	Hukuka Uygun Alt İşverenlik İlişkisinde	360
b.	Hukuka Aykırı Alt İşverenlik İlişkilerinde	369
7.	Ayrımcılık Tazminatı	372
B.	Toplu İş Hukuku Bakımından	375
1.	Sendikal Tazminat	379
2.	Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanma	381
VII.	HUKUKA AYKIRI ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİNDE ALT İŞVERENİN SORUMLULUĞU	386
A.	Haksız Fiil	390
B.	Hakkın Kötüye Kullanılması.....	397
C.	Kanuna Karşı Hile	405
D.	Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması- Organik Bağ.....	410

VIII. ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİNDE İŞVERENLERİN DEĞİŞMESİ	426
A. Asıl İşverenin Değişmesi	426
1. Asıl İşverenin İşyerini Devri	426
2. Alt İşveren İşçilerinin Başka Bir Asıl İşverenden Alınan İşte Çalıştırılmaya Devam Ettirilmeleri	432
3. Alt İşveren İşçilerinin Asıl İşverene Bağlı Olarak Çalışmaya Devam Etmeleri	438
B. Alt İşverenlik İlişkisinde Alt İşverenin Değişmesi	445
1. Alt İşverenler Arasındaki İlişkinin Hukuki İşleme Dayanması	446
a. İşin/İşyerinin Tamamen Devri.....	446
b. İşyerinin Bir Bölümünün Devri.....	448
c. İşçinin İş Sözleşmesinin Devri.....	453
2. Alt İşverenler Arasında Hukuki Bir İşlem Bulunmaması	457
a. Hukuki Nitelendirilmesi.....	457
b. Aralıksız Çalışma-Fesih Olgusunun Bulunmaması	461
c. Alt İşverenlerin Sorumluluğu	469
(1) Kıdem Tazminatından Sorumluluk	470
(2) İhbar Tazminatı ve Yıllık İzin Ücreti	486
(3) Ücret, İkramiye, Fazla Çalışma Ücreti vb. İşçilik Alacaklarından Doğan Sorumluluk	490

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MÜTESELSİL SORUMLULUKTAN
KAYNAKLANAN RÜCU İLİŞKİSİ (İÇ İLİŞKİ)

I. GENEL OLARAK	495
II. RÜCU HAKKI.....	496
A. Şartları	496
B. Kapsamı	498
C. Rücu Hakkının Kullanılması.....	500
1. Genel Olarak	500
2. Eşit Pay Karinesi	502
3. Eşit Pay Karinesinin İstisnaları	503
a. Kanundan Doğan İstisna.....	503
b. Sözleşmeden Doğan İstisna	504
c. Hukuki İlişkinin Niteliğinden Doğan İstisna.....	505
D. Rücu Hakkının Kaybedilmesi	506
1. Ortak Savunma Sebeplerinin (Defi ve İtirazların) İleri Sürülmemiş Olması	506
2. İfadan Diğer Borçluların Haberdar Kılınmaması	508

E.	Müteselsil Borçlulardan Birinin Aczi Halinde Rücu	509
III.	HALEFİYET	512
IV.	RÜCUYA İLİŞKİN ESASLAR	515
A.	Hukuka Uygun Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde.....	515
1.	Tarafların Rücuyla İlişkin Anlaşmalarının Olması Halinde	516
2.	Tarafların Rücuyla İlişkin Bir Anlaşmalarının Bulunmaması Halinde	521
B.	Hukuka Aykırı Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde	528
C.	6552 sayılı Kanunla Kamu Kurumlarının Kıdem Tazminatı Ödemekle Yükümlü Tutulmasının Rücuyla Etkisi	536
1.	Genel Olarak	536
2.	2019 Yılında Eklenen Düzenlemeler	541
3.	Anayasa Mahkemesi İptal Kararı ve Sonraki Dönemdeki Durum	544
a.	Eşitlik İlkesine Aykırılık.....	545
b.	Kanunların Geçmişe Yürütülememesi İlkesine Aykırılık	549
c.	Yasama Organının Yargıya Müdahale Etmış Olması	556
D.	Alt İşverenlerin Değişmesi Halinde	558
1.	Ücretler	560
2.	Kıdem Tazminatı	561
3.	İhbar Tazminatı ve Yıllık İzin Ücreti	562
V.	RÜCU ALACAĞINA UYGULANACAK FAİZ.....	565
VI.	RÜCU ALACAĞINDA ZAMANAŞIMI	567
VII.	GÖREVLİ MAHKEME	570
VIII.	ASIL DAVANIN İHBARI VE DAVAYA FERİ MÜDAHALENİN RÜCU DAVASINA ETKİSİ.....	571
SONUÇ	581	
KAYNAKÇA	605	